

Invazní nepůvodní druhy

Dne 2. 6. 2021 Poslanecká sněmovna schválila vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací právních předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů.

Návrh zákona představuje poměrně rozsáhlý soubor změn stávajících právních předpisů, jejichž cílem je vytvoření komplexního legislativního rámce umožňujícího v návaznosti na přímo použitelná nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlečení či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů a nařízení Rady (ES) č. 708/2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře účinnou regulaci invazních nepůvodních druhů a také nepůvodních druhů, především cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře.

Nepůvodní druhy organismů, a především ty, které se stávají invazními, představují z hlediska biodiverzity závažný ohrožující faktor v celosvětovém měřítku i na úrovni Evropské unie a jejích jednotlivých členských států. Invazní nepůvodní druhy mají významné nepříznivé dopady na biologickou rozmanitost v oblastech, kam byly zavlečeny a kde se šíří, a kromě toho mohou mít také závažný nepříznivý dopad na lidské zdraví a hospodářství (mj. mnoho fytokaranténních škůdců jsou de facto také invazní nepůvodní druhy).

Podstatnou část nově doplňovaných ustanovení představuje úprava v oblasti opatření k zabránění zavlečení a šíření invazních nepůvodních druhů. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1143/2014 zakotvuje de facto pouze základní cíle či zásady, a postup na národní úrovni je proto nezbytné podrobněji stanovit.

V souladu s nařízením se rozlišují opatření k odstranění (eradikaci), případně izolaci invazních nepůvodních druhů, jejichž výskyt v České republice byl včasné zjištěn, tj. dosud se zde významně nerozšířily, a opatření k regulaci těch invazních nepůvodních druhů, které již jsou na území České republiky značně rozšířeny.

Bude zřízen informační systém ochrany přírody coby jednotný celostátní informační systém určený ke zpracování údajů o ochraně přírody a krajiny.

Změny se dotknou mimo jiné také zákona na ochranu zvířat proti týrání, zákona o lesích, zákona o vodách, zákona o myslivosti nebo zákona o rybářství.

Schválené pozměňovací návrhy mimo jiné opravňují orgán ochrany přírody ve zvláště chráněném území, s výjimkou národních parků, v ochranném pásmu zvláště chráněného území, evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti nebo v jejich částech rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy omezit nebo zakázat provádění ohňostrojů nebo používání zábavní pyrotechniky, opravňují strážce přírody zastavit ve zvláště chráněném území, ochranném pásmu zvláště chráněného území, evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, mimo dálnice, silnice a místní komunikace, motorové vozidlo a obytný přívěs, jiné vozidlo nebo loď, je-li důvodné podezření, že byl porušen zákaz vjezdu a setrvávání motorových vozidel a obytných přívěsů, zákaz vjezdu jiných vozidel nebo zákaz splouvání stanovený tímto zákonem, nebo je-li důvodné podezření, že došlo k vjezdu motorového vozidla a obytného přívěsu, jiného vozidla nebo lodě, který je vázán na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu.

Další schválené pozměňovací návrhy mimo jiné vyjímají ze zákazu držení a dopravy mrtvé jedince zvláště chráněného druhu živočicha, jeho části nebo výrobku z něho, dovezeného do České republiky, pakliže držitel prokáže zákonný původ jedince v souladu s § 54 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

Dále schválené pozměňovací návrhy poslanců ještě před nabytím účinnosti vypouštějí novelu zákona o myslivosti upravující plán mysliveckého hospodaření v honitbě, která byla přijata v rámci novely č. 314/2019 Sb. z důvodu nesrozumitelnosti a hrozících aplikačních problémů, resp. rozšiřují pravomoc lesní stráže.

Návrh zákona byl odeslán do Senátu.